

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazetă“ ese:
Jof'a si Dumineca'.

Pretiul abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu
28 franci.

Anulu XLII

prenumera:
la post... si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunțurile:
una serie garmona 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru făcere publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primesc. — Manuscrise nu se
retransmitu.

Nr. 28.

Duminica, 8 | 20 Aprilie

1879.

Brasovu, 7 (19) Aprilie.

Istoricii viitori candu voru scrie despre timpul nostru ilu voru numi epoca' assassinelor politice. Nici intr'unu timpu nu s'au comisu atatatea atentate in contra vietiei celor poternici că acuma. Este acăst'a cuintesentia' civilisatiunei nōstre moderne? — Nu scim cumu va fi judecat'a veacului viitoriu asupra starei esceptionale in care se afla societatea de astazi europeana, d'er' aceea că nu e senatosa, că este o stare de suferintia, care recere o granica lecuire, credem că istoria o va constata la tota intemplarea.

Pena acuma se dicea, că numai poporele romane, cari traiescu in clim'a cea calda sudica sunt aplecate dela fire spre conjuratiuni, că numai tierile locuite de ele sunt vatr'a tuturor revolutiunilor. Cine va mai sustine asia ceva dupa experiente cu Socialistii din Germania si cu Nihilistii din Russi'a? Déca nu altuceva, apoi de siguru, că sirulu celu lungu de atentate seversite in contra capetelor incoronate si a personalor de autoritate publica ne spune destulu de elocentu, că nici tierile nordice nu sunt ferite de periculele revolutiunilor interioare.

Din ce provine băla' interioara de care sufere astazi atatu de cumplitu poternicele imperatii ale Nordului? Este ea unu eflusul alu progressului, alu culturei si alu libertatii mai mari? Acăst'a nu se poate admite, căci vedem că tocmai in Russi'a, care e neasemenatul mai puçinu inaintata că Prusso-Germania sectele revolutiunarie sporescu mai multu si conjuratiunile sunt mai dese si mai mari că ori si unde. Adeveratu că este forte mare numerulu acelor'a, cari tienu că prin aceea că voru pune pedeci progressului poporeloru le voru fieri de asemeni rele. El voru fi aplecati a sustine si acuma cu privire la Russi'a, că chiar acele puçine radie cari au strabututu in imperiul acel'a vastu prin intuneculu despotismului au nascutu infricosiatulu Nihilismu,

Ide'a acăst'a nu e nou si se vede, că predominesc in momentele de fația chiaru si in consiliul imperatescu dela Petersburg. Dela inceputului civilisatiunei omenesci s'au luptat si se lupta dōue pareri capitale cu mare inversiunare un'a cu alt'a. Cea d'antaiu, pe care amu poteau-o numi parerea celor mai tari, este, că lumin'a prea mare strica ochilor massei poporului, că 'lu pote orbi, cea de a dou'a, parerea celor mai slabii este, că lumin'a mai mare tocmai intaresce poterea ochilor, căci ii face se veda si se disting mai bine. Intre aceste doue pareri extreme se indesa apoi inca un'a, care reprezinta unu compromisu intre ideile retrograde si progressiste, si care pretinde, că ochii se dede numai incetinelu cu lumin'a, progressu se fia, inse numai unu progressu gradat si bine cumpănatu, căci acest'a corespunde mai multu desvoltarei naturale.

Parerea din urma predominesc astazi in Europa si 'si afla espressiunea sa cea mai inalta in sistemul de guvernare constitutiunalu. Russi'a face si a facutu esceptiune si in privint'a acăst'a. Marele imperiu alu Tiarului este guvernaturu numai si numai de voint'a acestuia, si poporul e datoriu se asculte de ea. Cu tōte aceste nu se poate negă că s'au facutu si se facu progresse si in Russi'a, d'er' incet, forte incet. Acei ce conducu destinele statului russescu nu se potu deda cu ide'a de a jertfi puçinu din poterea si influenti'a loru in favorulu peoporului.

Armat'a russescu se intorce dintr'unu resbelu crancenu, care a costat dieci de mii de vieti si sute de milone. I s'a disu că acestu resbelu l'a portatul pentru liberarea poporeloru din Orient. Ce a dobendit poporulu russescu de aci? Sörtea lui se remana totu aceea, se nu se imbunatatișca intru nimicu, se nu se faca si elu partasiu la libertatile ce le-a castigatu pentru alte popore mai

mici? Aceste intrebari trebuie că si le-au pusu toti russii cugetatori in timpul din urma. Nemultiamirea ce domnesc in Russi'a nu provine inse numai din reflecțiunile de natur'a acăst'a. Ea are o cauza mai grava. Este unu reu inechitul de care sufere organismulu statului russescu, unu reu care bantuie mai multu séu mai puçinu si pe celelalte state, care produce acele friguri pericolose, a carora productu sunt deselete atentate si acestu reu capitalu si fundamentalu este — coruptiunea.

Acestu reu amenintia cumplitu societatea europeana de unu timpu incocé, tocmai de candu s'a proclamatu că o macsima de statu sentint'a cea mai corumpatore dintre tōte că: „Forti'a primēza dreptulu“, cu alte cuvinte că celu mai tare intotdeauna trebuie se fia celu mai in dreptu si celu mai scutit de responsabilitate. Eata reulu releselor, eata ce a produs conjuratiunile si atentatele in Russi'a, cari sunt o pata a timpului de fața!

In memor'a iubileului din 24 Aprilie 1879.

(Adres'a de felicitare a Reuniunei femeilor romane din Brasovu cătra Maiestatea S'a Imperatés'a-Regina.)

Cu ocazie serbarei nuntei de argintu a prea inaltilor nostri Suverani a tramsu Reuniunea femeilor romane din Brasovu o adresa de felicitare cătra Maiestatea S'a Imperatés'a-Regina Elisabet'a, prea gratios'a Patróna a Reuniunei. Acăst'a adresa a fostu predata eri de cătra Presedint'a Reuniunei, domnului Comite Supremu alu Brasovului, cu rogarea, că se-o asternă la pecioarele inaltului tronu alu Maiestatii Sale. Adres'a este prea frumosu adiustata, tiparita cu litere de aur si legata forte elegante si cu gustu in atlasu de matasa rosii. Pe din afara e scrisu cu litere mari: „Reuniunea Femeilor Romane prea gratiosi sale Patróna Elisabet'a.“ In intru: „In memor'a iubileului din 24 Aprilie 1879“ — „Maiestatei Sale Cesareo Apostolice-Regesci prea Inaltiatei nōstre Dōmne.“

Tecstulu Adresei este urmatorulu:

Maiestatea Vōstra!

Pré Inaltiata si pré Gratios'a Dōmna!

Diorile unor dile mai senine, dupa seculi intunecosi de sclavia ai poporului Romanu, au incurigliu pe femeile Romane din Brasovu a infinita la anulu 1850 o Reuniune pentru educatiunea si instructiunea fetișilor orfane.

Aceasta Reuniune a revarsat si revarsu daruri fecunde asupra poporului romanu pregatindu mame demne, care se creșca generatiuni brave, si se scie plantă in animele filoru sei iubire si devotamentu pentru Inaltulu Tronu si scump'a nōstra Patria.

Maiestate! Aventulu celu d'antaiu, cela luatul acăsta Reuniune, prim'a intre Romani, avemu a'lui multiami Inaltei bunevoi si generositatii, cu care Maiestatea Vōstra V'ati induratu pré gratiosu a-o imbraçisiā la anulu 1854 chiaru din incidentulu pré fericitei Vōstre casatorii, luandu'o că adeverata Mama sub scutulu Vostru poternicu.

Maiestate! Precum amu fostu atunci fericite a salută in Maiestatea Vōstra pe Inalt'a Patróna a Reuniunei nōstre, asia ne semtimu si acum in doitu fericite, pe langa depunerea omagielor nōstre, a dă espressiune bucuriei, care imple animele nōstre in momentulu, candu pré Inalt'a Patróna a acescui institutu isi serbează iubileulu de 25 ani ai pré fericitei casatorii cu Maiestatea Sa Pré Bunulu nostru Monarchu.

Maiestate! Petrunse de acăsta bucuria inaltam a astazi rogatiuni ferbinti cătra celu Atotpoternicu că se tienă pe Maiestatea Vōstra si pe Maiestatea S'a Inaltulu Vostru Soțiu inca multi

ani pentru fericirea poporeloru, care se afla sub gloriosulu sceptru habsburgo-lotaringicu.

Să traiti Maiestatea Vōstra!

Traiesca Maiestatea S'a Augustulu Nostru Monarchu!

Traiesca Intrég'a Dinasthia!

Ale Maiestatii Vōstre.

Brasovu, in 24 Aprilie 1879.

Pré supuse serve:

Comitelulu:

Elen'a G. Ioanu
Presedinta

Mari'a Secarianu
Cassieritia

Sebastia I. Muresianu
Elen'a Bainescu
Mari'a de Prunkul
Elen'a Densusianu
Mari'a I. Priscu

Mari'a I. Davidu
Haretia Stanescu
Elen'a Gärtner
Elen'a Boltres
Mari'a Popea

Damu locu mai la vale unui articulu privitoriu la starea bisericei romane gr.-cat., pe care ilu recomandamu deosebitei atentii a cetitorilor nostri, cu deosebire acelora, pe cari i interesă mai de aproape cestiunea despre care se tractă in elu. Dupa ce ilu vomu fi publicatu intregu vomu face si noi observarile nōstre.

Cugete de Pasci

despre starea bisericei romane gr. cat.

Schimbarile de episcopi prin ocuparea scaunului archipastorescu alu Oradiei-mari si prin grabnic'a delaturare a doliului veduvitei episcopie a Gherlei, au sternit in mintea si anima nōstra varie cugetari si semtieminte si ne facura se meditamu intr'o óra de otiu asupra starei bisericei nōstre gr. c., a acestei Cenusiotce intre diferitele confesiuni crestine si necrestine din imperiul austro-ungaru. Eata aici cateva diu resultatele meditatiunilor nōstre:

Candu S. Scaunu apostolicu din Rom'a si Maiestatea S'a imperatulu si regele apostolicu Franciscu Iosifu I in 1853 infintiara nōuele episcopie romane gr.-cat. de Gherla si Lugosiu, si le facura d'impreuna cu diecesea Oradiei, sufragane metropoliei de A-Iulia si Fagarasiu, spre a formă impreuna o provincia eclesiastica a Romanilor gr.-c. („in ecclesiasticam provinciam Graeco-catholicam unitam linguae Romanicae apostolica auctoritate perpetuo erimus et instituimus“, suna cuvintele bului pontificali). in urmarea acestui faptu de inalta gratia imperatésca si papale a fostu mare bucuria in Israelulu Romanilor uniti. Ei isi vedea implinita un'a din vechiele dorintie: metropoli'a A-Iuliei seu Belgradului restaurata. In cele dōue diecesi nou infintate vedea nōue focaluri de cultura religiosa morale si natiunale a romanilor din cestiunatele parti. Intru inmultirea demnitariilor bisericesci, ceva mai binisioru dotate, li se parea inmultite resursele pentru crescerea si educarea a mai numerosi teneri, si deci pentru sporirea intelectuală nōstre. Prin unirea a tōte patru diecese intr'u una provincia bisericesca speră reinviarea si estinderea preste toti Romanii uniti a institutiunilor canonice constitutiunali-sinodali, cari mosi de stramosii nostri le practicase in Ardélu neturburati si neimpedecati inainte de 1848, ba si in secole mai de multa trecute, candu ei gema sub greutatea celor mai desaströse referintie sociali-politice.

Temeiulu tuturor acestor si asemenei sperantie, vise si visiuni era, pre langa spiritulu la parere mai umanitaru, timpul nou, neclatit'a loru fidelitate inalt'a casa domitoria si cătra patria, care o documentara Romanii, că totdeun'a, asiā si in furtunosi anni 1848/49, sacrificandu-se din ei 40,000 de insi pentru tronu si patria. „Justele postulate ale natiunei romane — isi diceā dinsii pre acelu timp — ce e dreptu nu se implenila tōte, drepturile ei natiunali neprescriptibili nu se acordara din caus'a a varie ratiuni de statu; d'er' éca fidelitatea poporului rom. si insegnatatea lui in statu si pentru statu la locurile pré inalte e totusi recunoscuta; éca celu puçinu in biserica ni-se lasa campu mai liberu, mai largu, si ni se dau mediulice mai multisiore, spre a ne poté desvoltá celu puçinu acolo că Romani si a duce una viétia natiunale.“

Frumosé vederi, magulitórie sperantie! Ci urm'a alese nu preste multu si areta catu erá de scurtu vedetori cei ce le nutriá. Romanii uniti o patira p'aci cá Esau din Scriptura: capetara unu blidu de linte, spre a-si dá in schimb drepturile bisericesci multe, puçine, si constiuiunaliata bisericesca, cátă bieta le mai remasese si o avé inca din trecutu. Amu poté aduce inainte dieci de fapte, spre a ne propti acést'a judecata individuala. Déra cui nu-i sunta cunoscute acele fapte pròspete si strigatórie? Apoi castrul corespondentiei de facia e multu mai angustu, éra evenimentele din viéti'a de uuu patrariu de seclu a provinciei metropolitane alba-juliense suntu multu mai recenti in memor'a siacarui, decatá se fia necesariu de a le insirá aici pe lungu si latu. Totusi nu ne potemu retiené, de a nu sulevá aici cátăva dn ele cá de exemplu.

Cine nu si-aduce a minte cu pietate de nemoritoriu metropolitu adeveratu romanu A. Sterc'a Siulutiu? Cui se nu i vina in minte luptele lui parte pentru mantienerea, parte pentru resuscitarea unoru drepturi si usantie ale bisericei nóstre de ritu si disciplina orientali? Care se nu si reamintesca cup'a amaratiunilor viétei, ce i se implu si pre care trebul se o golésca pré demnulu metropolitu pentru romanescile sale nisuintie, de a restabilí, consolidá si ascurá autonomia canonica a bisericei sale? Noi memoram aici dintre dilele si órele amare ale nemortalei lui prelatu numai acelea, candu pentru aieptatele sale nisuintie acusatu de ereticu si schismaticu, avù se ospetedie in resiedint'a s'a o comisiune cercetatória sub presiedint'a nunciului papale De Lucca, pare ni se in 1859. Ei bine, cine erá cu aceea si alte asemenei ocasiuni principali adversari ai lui Siulutiu? Chiaru aceia, pre capulu caror'a densulu si pusese man'a, consacrandu-i de noui episcopi sufragani ai sei; er' pre lèngă acesti-a unii din inmultitulu numeru alu canonichilor, caror'a li-se aretase — desi din departare inca necunoscuta — osulu de rosu alu cutarei episcopie romane gr. c. devenindu in vacanta. Asiadér' primulu fructu alu infinitiarei nöuelor episcopie romane gr. c. fù, cá se imprimi facia de noi masim'a politica machiavelistica: "divide et impera".

Altu fructu fù, cá jumetate din Romanii gr. c. transilvanieni, cei incorporati dioceselor Gherlei si Lugosului si pierdura anticulu dreptu de a-si alege pre episcopulu loru. Si acést'a, in er'a constituiunalismului, ce se practica pe tóte terimurile viétei publice si mai in tóte tierile civilisate! Adeveratu, cá diecesanii gherlanii nu omisera a face cu ocasiunea fiecarei vacante episcopesci pasi mai multu au mai puçinu nimeriti au nenimeriti pentru a-si salvá acestu dreptu nepretiuitu; precum credemu, cá ar' fi facutu si cu ultim'a ocasiune mai multi zelosi vicari si protopopi cu preutimea si mirenimea loru si ar' fi facutu mai unanim si mai energicu, de nu i prevenia denumirea nasteptatu de repentina. Au facutu pasi; dér' ce folosu! Canonichulu, capu alu unei atari deputatiuni, pe facia pledá pe la pré inalte locuri competenti pentru pastrarea si recastigarea dreptului electoral; pe sub mana precum se ascura, vená elu insusi si chiaru cu acea ocasiune mitr'a episcopescă, prin eftinulu meritu, de a se dechiará contrariu "detestabilei" dreptu de alegere! Ai ride, déca lucrul n'ar' fi prea de plansu.

P'aci te cuprinde parere de reu, caci s'a infinitiatu acele episcopie si capitule noue. . . Mai deseles vacante de scaune episcopesci si de staluri canonicali molipsescu si corumpu intr'unu modu insuflatoriu de grigia caracterele in sirulu barbatilor nostri bisericanii. Cugetati numai la cei 58, di: cincideci si optu de recurrenti la episcopi'a oradana cu ocasiunea ultima! Éra la alte vacante de alte episcopie romane gr. cat. recurrentii, cátă mai cu viziru cátu mai fora viziru, abia de voru fi fostu cu multu mai puçini.

Nu se pote negá, cá la atari fenomene, de risu si de compatimitu totodata, vin'a o pôrta in mare parte si sistem'a guvernamentale de adi a statului, macsimile nemoralii si corumpetórie, ce se aplica adi pe tóte terimurile viétei publice facia de noi. Déca unu ministru Eötvös enuncia, cá "va pune episcopu romanu gr. c. pre celu d'antaiu capelanu ce-lu va capetá, de cumva nu va gasi intre bisericanii romani mai de rangu barbati aplicabili", va se dica barbati de cauciucu, pre cari se-i pôta incovioá incatru va voí; déca alti barbati de statu maghiari dechiara francu si categoricu, cá "nu le trebue de episcopu romanu unulu, care nu este cu totulu alu loru" ("nem kell a ki nem egészen a miénk"); déca recomandatiunile cele mai bune la atari demnitati suntu cortesirile politice pentru guvern, tradarile natiunei si bisericei proprie din partea candidatiloru, si acelu "calca a episcopu" din fabula: ce poti asteptá alt'a? Celu multu poti se le consideri cá semne ale temputui, si meditandu asupra-le se strigi cu Cicerone: "O tempora, o mores!"

Se stamu inse strimbu si se marturimu dreptu, cá o parte buna din culpa cade si asupr'a nóstra.

Un'a, cá de nu s'ar' afá intre noi caractere debili, preste mesura debili, cari se preferésca interesele loru private meschine interesselor comuni (si meschinu e orice interesu privatu preferit celui comunu), adversarii natiunei si bisericei nóstre si ai institutiunilor acestor'a n'ar' avé

prin cine se le derime. De nu si-ar' fi capetatu toporulu din fabula codorite, n'ar' fi potutu taiá si culcă la pamentu padurea.

Alt'a e, cá publicitatea nóstra e prea pe partea principiului, dupa care lumea se inchina succesului. Criticele organelor nóstre publice se atingu de cei mari si potenti numai cu manusie glacé, cu peciorulu dau de regula numai in leulu mortu, buna óre cá in repausatulu episcopu Olténu Cine din noi nu scie si cunoscâa câlile si mediulócele urgisite ale acestuia, prin cari ajunsese episcopu alu Lugosului, apoi alu Oradei mari? Dér' odata inaltiatu pre tro-nulu archipastorescu, acusi 'lu vedea glorificatu candu intr'unu diuaru rom., candu intr'altulu, carele i buciná in audiul lumei liberalitatea, caci p. e. daruise cutarui studente sum'a imposanta de 10 fl. Manipularea lui cu avea bisericei si totodata a natiunei rom., faptele si uneltirile lui neromanesci tientórie la ruinarea nóstra bisericesca si natiunale, buna-mite candu cu disolvarea pré salutarei "Societati de lectura a junimei romané oradane" scl., nimene din Romani si din diuaristii uostri nu le vedeá, nu le audia, nu le scieá, nu le spuneá.

Care din noi si care diuaru romanescu descopere, spre a fi infierate, precum merita, traficarile peccatose, ce unii recurrenti, alu caror D-dieu e pantecele, facu cu drepturile si interesele nóstre eclesiastice si natiunali la ocasiunea fiecarei vacante episcopesci? Nimene si nici unulu. Opiniunea publica maghiara si nemaghiara verbesce de multe ori in gur'a mare cu ironia si despretiu despre respectivele fapte marsiave si negre ale Iudilor romanesci; dér' noi nu audiu, nu vedem, nu scim nemica, noi tacem tacerea peselui. Pare, cá ue temem "a priori" de disgrati'a atarorui concurrenti episcopi "in spe", cá si candu acumu insusi cursulu la episcopia, cá espresu opritu prin dreptulu canonichu, nu ar' fi in sene demnu de cea mai necrutatòria infierare si condamnare.

Asiá nu mai merge. Noi trebuie se ne disciplinam, pre teremulu bisericescu, cá si pre altele. Trebuie se ne moralisam si asiá dicendu caracteràmu. Ce e de infieratu in sinulu nostru trebuie infieratu fora crutiare. Cangren'a trebuie taiata la tempu, déca altintre nu vrem, cá ea in acestu evu alu spurcatului materialismu se se latiesca totu mai departe pêna la total'a infectare si ruina a corpului bisericei si natiunei nóstre! . . .

(Va urmá.)

Taaffe si viitorulu cabinetu austriacu.

Este caracteristicu, cá press'a prusso-germana si cu deosebire diuariele berlineze se occupa multu si fôrte cu de ameruntulu de afacerile interiore ale monarchiei nóstre si sunt de regula mai bine informate despre mersulu acestorui afaceri, cá insusi press'a austro-ungara. Astfelui diuariele din Berlinu ne aducu din candu in candu cu privire la situatiunea interiore din Austria séu din Ungari'a descoperiri fôrte interessante, cari, desi au numai caracterulu de combinatiuni politice, totusiu se vede, cá se baséza pe informatiuni fôrte esacte despre planurile ce se cocu in regiunile mai inalte si la Curtea austro-ungara. Intre altele merita atentiu cele ce i se scrissera dilele aceste diuarului "Berliner Tageblatt" dela Vien'a dintru o parte bine informata cu privire la ministeriulu viitoru austriacu:

"In cabinetulu de facia austriacu — dice corespondentulu fôiei berlineze — comitele Taaffe, care in junetia a fostu amicu alu imperatului, este totulu, alfa si omeg'a, ceilalți sunt numai decoratiune, si problem'a loru principală este de a asconde cátu se pote lucrările subterane ale lui Taaffe. De aceea nouul ministru de interne (Taaffe) pasiesce asia de puçinu in publicitate. Diuarierul oficiali li s'a datu semnulu se vorbeasca cátu se pote de puçinu despre elu. Taaffe voiesce se se pastreze pentr'unu viitoru mai bunu. Elu si cu ocasiunea desbaterei budgetarie s'a esprimatu atatu de precautu si reservatu, incatá erá greu de a conchide din assertiunei la programa anumita politica. Dér' elu totusiu are o asemenea programa si tóta atentiu si-o concentréza intr'acolo, cá se-o duca la implinire la timpulu seu. Inse in ce constă program'a s'a si candu va sosí timpulu seu?

"Nu trebnie se uitamu, cá Taaffe este unu ministru dupa dorint'a imperatului. Ministeriele premergatórie imperatului le-a tolerat numai. Acuma sufla din nou unu ventu tare reactiunariu prin Austria si la unu regentu cu trecutulu lui Franciscu Iosifu apare numai naturala reintorcerea la primulu amoru. Tóte straduintele lui Taaffe mergu intr'acolo, cá se introduca o noua era reactiunaria. Candu i s'a fostu incredintatu nu de multu formarea nouului cabinetu, se convinse iute, cá inca e prea de timpuriu de a luá josu masc'a liberala. De aceea a depusu mandatulu earasi in manile imperatului, dér' numai spre a'lui primi earasi la unu

momentu mai favorabilu. Intr'aceea prepara maia dibace terenulu pentru schimbarea intentiunata. Fara indoiéla va cautá se influintieze alegerile pentru Reichsrathulu viitoru in sensulu acesta. Elu desi refusa de a incheia cu cehii cibicosi din Boem'a unu pactu formalu, pentru intrarea loru in parlamentulu centralu, le da intotusi se intieléga lamuritul, cá déca voru intrin parlamentu pretiulu pentru parasirea politiciilor loru de passivitate nu va lipsi. Totu camu asta se pôrta facia de poloni. Ambele nationalitati suntu d'er' tota sperantia loru in comitele Taaffe care negoziá cu Potocki pentru cá se intre cabinetulu viitoru si asemenea se dice, cá s'a apropiat de Hohenwart. Acest'a ar' trebui nearesa se se lase in cea mai mare parte de nisuintiele salafederalistice; d'er' pentru aceea i se dă o desdarare in asigurarea unui regimentu strictu reactiunariu.

Se intielege de sine, cá la acést'a va da cursulu seu si biserica. Taaffe se pôrta fôrte si mabilu facia de pretensiunile clericalilor si este sperantia cá clerulu, si celu mai aprigu in lupta din Tirolu, va veni la cunoscintia cá, dela nici un ministeriu nu pote astepta favoruri mai mari si dela unu cabinetu viitoru Taaffe-Potocki-Hohenwart.

Mai departe dice numit'a fóia: „Lui Taaffe i place a indulci leacurile amare si desi — conform dorintiei monarchului — este prea aplecat a guverná poporele Austriei cu mana de feru, totusiu va ascunde acést'a mana intotdeauna intru manusia fina. „Tôte cu mesura“ este devis'a lui De aceea mai bucurosu s'ar' incungiurá numai si colegi din societatea cea buna si celor nobilitati de curéndu apoi mai vertosu burgesilor si celor imigrati n'ar' voi se le dé nici unu portofoliu. Chiaru si intot-deauna flecsibilulu Stremayr ar' trebu probabilu se iésa din ministeriu cu atatu mai vertosu caci, in contra datinei sale, se se fi esprimatu in contra participarei monarchiei la ocupațiunea Rumeliei orientale, si Andrassy inca totu mai este unu santu, de care nu e iertatu a te atinge — atatu de multu a sciutu se castige „comitele providentialu“ pe imperatul pentru ideile sale atatu de multu sei insufle credint'a cá politica s'a esterioara e escelenta. Se prevede, cá numai dupa reesirea favorabila a alegerilor pentru Reichsrath asigurandu-se o majoritate guvernului se va forma si cabinetulu viitoru in frunte cu comitele Taaffe, cu aristocrati insepnati cá ministri, e un programu ultra-conservativu d'er' nu federalistic in intielegere cu biserica luandu-se pretensiunile acestei a cátu mai multu in consideratiune.

A cui e pamentulu, aceluia e si tiér'a!

D e s i u , 14 Aprile 1870.

Au trecutu tempurile fericite, in care possestinea de pamentu a adus 5% si mai multu; eacu arendatorii cadu in tóte laturile. Castigam unu cumparatoriu (pentru mosia) se róga proprietariulu, cá se'mi cumparu harthii séu se depun capitalulu ce 'mi vá remané dela solvirea datorilor intr'o cassa de pastrare, cá nu mai potu suporta darile si impositile, n'amu fundus instruc-tus, cu ce se se economisezu etc. etc. E lesne lui Petru si Ioanu, cá se se sustiena din cele 10—20 de jugere de pamentu, cá are trei feciori, si nu lipsitu asi conduce lucratori pe bani, d'er' eu cu 500—1000 jugere Peru de fóme! si adi mane se'mi se licitezø mosia intréga!

Asia audim vorbindu in tóta diu'a, si vedem realizanduse temerile posessorilor celor mari, desi cu declararea interusuriul de liberu, si a capitalului de marfa comerciala ti se faceau prospete, cá proprietarii cei mari voru imprumutá de banice cu 5% bani si impartiendu cu 12—100 de percente la poporu, aceia tiér'a voru cumpara'o, — sórtea fatala inse a dispusu contrariulu, multi professori mari au cadiutu victimă legii a-duse prin ei!

Intr'aceea vedem cu dorere, cá si mosiore mici se vendu pe calea licitatiunei cu unu pretiu de 10 percents numai din pretiulu estimatu. Mosi de 50—60 jugere pretiuite la 2—300 fl. se vendu cu pretiulu bagatelu de cátu 50 fl. si cele estimate la pretiulu de 100 fl. si cu 1 florinu. Aceste sunt esempe de tóte dilele; eara poporul e pré indolentu se cumpere la licitatiuni, cá se supere pe debitorulu, ci mai tardiu le cumpara parcellatim in sum'a de pretiuire dela creditori.

Privim cu bucuria candu institutele nóstre concurg la licitatiuni séu cumpara din mana liben-

că fondurile dela Naseudu, Cianu, Cristurulu. Amu fostu solicitatu la anulu 1877 se dau fondului supranumit informatiune despre licitatiunea escrisa in contra contelui S. Toldalagi pentru Odorheiul Siielui, cu unu teritoriu de vro 1300 jugere, limitotu prin apertinentii de teritoriul Nasendului si care dupa tempu aduce unu venitu dela 6—12000 fl. v. a. anuali; pare că acele bunuri strigău dupa ajutoriul acelor fonduri se nu cada in brancile l. B. . . . la an 1878. Acele bunuri inse s'aru poté din mana libera castigá si acu, si ar fi asecuratu venitulu de 6% dupa capitalul de cumparare. — Altcum sunt si alte bunuri mari comassate si in Comitatulu acest'a cá in Giroltu, Galgau, care apromitu asecurarea de 5—6%.

Prin aceast'a amu doritu a atrage numai atentatiunea institutelor nóstre pentru participare la licitatiuni.

G. Manu.

Atentatulu din Petersburg.

Individulu care a seversitu atentatulu in contra imperatului Russiei se numesce Solovieff, ér' nu Sokoloff, cumu se anuntiase antaiu, si este functiunariu in administratiunea financelor si se fi fostu mai inainte invetiatoriu in Toropez (guvernamentul Pleskau). Atentatulu s'a comis la órele 9 dimineata tocmai in faç'a palatului lui Gorciacoff. Assassinulu se fi disu dupa arestarea s'a, că posterieata va judecá asupra faptului seu. Subsuori se fi portatu cu sine doue capsule lipite cu céra, cari contineau otrava si candu fù arestatu se fi luatu din acést'a otrava, dér' medicii se 'lu fi scapatu de mòrte. Dupa alta versiune nu este adeveratu că Solovieff a voit u se se otravescă; elu adeveratu că a scupatu sangé, dér' acést'a se fi fostu numai o urmare a maltratarilor ce a trebuitu se le suferă din partea publicului la arestarea s'a. Solovieff e de 30 de ani, elu a puscatu de trei ori u dupa alta asupra imperatului, a pat'r'a puscatu a dat'o dupa ce pusera man'a pe elu si a fostu cadiutu la pamentu; indata dupa acést'a iludusera la prefectur'a politiei. Imperatulu se sui in trasur'a comandantului orasiu si se duse in palatulu seu de iérna, unde dupa cateva minute se si presentara toti membrii familiei imperiale si indata dupa aceea mii de functiunari militari si civili, precum si corpulu diplomaticu. La 12 óre imperatulu a asistat la unu; Te Deum in biserică cea mare a palatului intr'aceea se asiediara toti persoanele căte sosira spre felicitare in sal'a cea alba a palatului si, candu sosi imperatulu, fù primitu cu hurra entusiastic. Eiu multiam celoru presenti pentru sympathia si fidelitatea dovedita esprimandu-si parerea de reu că s'a potutu intempla unu faptu atatu de dorerosu; elu scie că toti ómenii de omenia ilu sustiènu; speréza că D-dieu i va ajutá se duca la finitu proiectele sale pentru binele Russiei. Pe la 3 óre merse apoi in trasura deschisa prin orasiu fara de suita la biserica catedrala.

Imperatulu Russiei a primitu gratulatiuni dela toti potentatii lumiei, dela capii monarchielor nu mai puçinu, că dela presiedintele Republicei nord-americane. Nici Sultanulu nu a remasu inderetu si elu a tramsu Tiarului prin telegrafu felicitari pentru scaparea s'a. Pe imperatulu germanu Wilhelm, se dice, că l'ar' fi iritatu tare scirea despre atentat si s'ar' fi decisu indata a tramite unu ablegatu specialu spre a felicitá pe imperatulu Alecsandru. Asemenea sosira gratulatiuni in massa la Petersburg din tóte partile vastului imperiu rusescu. — In sér'a dilei, candu s'a comis u atentatulu, a fostu mare iluminatiune in Petersburg. In urm'a demonstratiunilor de bucuria ale poporului, care incungură palatulu imperatescu imperatulu se aratà la feréstra. O depunatiune a aristocratiei din Petersburg sub conducerea comitelui Bobrynsky o mersu la imperatulu se dé espressiune supunerei si indignatiunei loru asupra atentatului. Tiarulu le respusne, că cu tóte in templarii aceste voiesce se remana pe terenul legalu, dér' cutezarea, cu care se facu atentatele, ilu silescu a luá in contra vointiei sale mesuri extraordinarie, nu pentru sine, ci pentru societate.

Gazet'a oficiala de Vien'a dice, vorbindu de indignarea ce a produs'o atentatulu in tóte partile la fine: „Impreuna cu augustulu loru suveranu ieau parte tóte popórele Austriei in modu sympathicu la sórtea casei domnitórie russesci si sincera este bucuri'a loru, că faptulu detestabilu, care patéza civilisatiunea timpului presentu, din norocire n'a avutu nici o urmare rea“ — Intre vocile diu-

areloru din afara, cu privire la atentatu, merita a se mentiuná, că organulu lui Gambetta „La République française“ da espressiune temerei, că assassinatulu asupr'a Tiarului va fi semnalul unei reactiuni, care va costá multe victime. Iute se si dovedesce acum, că acésta temere a fostu fórte fundata.

Garibaldi si regale Umberto.

Betranulu luptatoriu pentru unitatea si libertatea Italiei, Garibaldi, eremitulu dela Caprera, desi bolnavu, s'a decisu a merge la Rom'a. Scirea despre acést'a a produsu sensatiune in capitala, căci nu multu inainte de aceea unu diuariu din Neapole „Italia degl'Italiani“ (Itali'a Italianilor) publicase o scrisore a generalului, in care acest'a se jeluișcese asupra situatiunei interiore a Italiei si face responsabila in prim'a linea pe Dinaszia pentru sórtea tierii. Itali'a se vede din ce ince mai agitata in interiorulu seu, nemultamirea cresce din di in di si ideile aderintilor lui Garibaldi care, cu tóta amiciti'a ce'l'u legea de dinastia de Savoia, este si remane republicanu castiga totu mai multu terenu. Póte spre a domoli iritatiunea s'a decisu regale Umberto a visitá pe betranulu generalu la Caprera, la care a statu peste o jumetate de óra. Garibaldi i-a reintorsu visit'a dupa ce s'a reintorsu la Rom'a. Dér' ce a intentionat Garibaldi cu venirea s'a la Rom'a? — Acést'a intrebare neliniștesce pe multi. Atât'a se vede, că Garibaldi nu voiesce se intreprinda cevasi in contra dinastieei, dér' va voi negresitu se luceze pentru Itali'a. Cumu? Scirile din urma ne spunu, că a si conchiamatu o adunare a fruntasilor republicani, că a primitu mai multe deputatiuni, intre cari si unu comitetu alu Trentinilor si Triestinilor, caror'a le-a spusu, că nu a uitatu de fratii sei de dincolo de Alpii iulici. — Eata dupa „Rom.“ scrisore ce a adresat'o Garibaldi diuariului din Neapole:

Caprera Marte 1879.

„Pre iubite Imbriani! Eca cát-e va renduri pentru a nóstra Italia degl' Italiani.

Amu disu: Itali'a datorescе recunoscintia dinastiei de Savoia, pentru că acést'a a contribuitu fórte multu la unificarea tieriei; si repetu asta-di ceea ce am disu, convinu fiindu că spunu adeverulu. Tóta lumea scie ince, că dinasti'a n'a fostu singura in acést'a intreprindere si că numerosi au fostu patriotii cari au ajutat'o, fara altu interesu de cătu acel'a alu demnitati tieriei si posteritatii sale. Asta-di, prin silentiele tutulor, Itali'a e aprópe definitivu constituita. Déru este ea prospera? Nu dicu; poporatiunile sale erau materialu mai infloritóre, sub jugulu de feru alu miciloru sei tirani. Noue déru, cari amu contribuitu la reconstituirea tieriei, se cuvine a vorbi in numele drepturilor sale, asta-di calcate in picioare fara mila. Parlamentulu, returnandu prin votulu de la 11 Decembre ministeriulu Cairoli, pe care ilu sustienea majoritatea natiunii, a arestatu că nu represinta aspiratiunile sale. De la Depretis, membru servilu alu unui despotismu mascotu si jucari'a unoru intriganti, e de prisosu se asteptamu ceva, căci nu e capabilu de nimicu. Remane dinastia, care, sub velulu irresponsabilitati sale, e caus'a retelelor care asediéza Itali'a: discreditu si dispretiu in afara; miseria si disperare in intru.

„Dinastie deru trebuie se ne adresamu si se ceremu se imbunatatiésca sórtea tieriei nóstre, punendu la guvernómeni capabili si onesti.

„Avemu acestu dreptu, si asiu voi că tinerii suverani, in locu de a se inchide intr'o atmosfera de lingusire, se asculte pe ómenii capabili de a le spune adeverulu: că adica monarchii nu suntu eterni si că durat'a monachiei casei de Savoia va fi in reportu directu cu iubirea ce va sci se merite din partea poporului. Acést'a nu se dobandesce cu cinci-spre-diece milioane de lista civila, cu unu numeru extravagantu de uniforme, cu o armata permanenta, care inghite unu sfertu din veniturile statului, nici in fine tienendu o jumetate a natiunii in lenevia, că se traiésca bine in pagub'a celei-l-alte.

G. Garibaldi.

Cătu a costatu resbelulu din 1877/8 pe Romani'a.

Cheltuielile ce au costatu pe Statulu romanu resbelulu din ultimii ani se potu imparti in doue: cheltuieli cari s'a facutu pentru sustinerea resbelului si cheltuieli, cari au de cursu in urma din caus'a resbelului.

Cele d'antaiu se urca la sum'a de lei 48,181,233 astfelui repartite: 1) Cheltuieli de concentrare si mobilisare; intretienerea armatei pusa pe picioru de resbelu si intretienerea prisonierilor turci lei 24,892,135. 2) Prim'a de echipare a oficerilor lei 391,600. 3) Efecte de imbracamente, echipamentu, corturi, telegrate etc. lei 3,795,798. 4) Munitiuni de resbelu lei 2,147,906. 5) Costulu trans-

pórtelor militare pe caile ferate si pe Dunare 3,499,920. 6) Construirea si intretienerea podului pe Dunare lei 430,000. 7) Cheltuieli pentru serviciul medical militaru, pentru ingroparea cadavrelor si disinfectarea localitatilor pe unde s'a facutu transporté militare 332,655 lei. 8) Rechisitiiile 12,282,379. 9) Cumpararea de cai 258,000. 10) Medaliile comemorative 150,840 lei.

Cheltuielile provenite din caus'a resbelului sunt cele următoare, suindu-se la unu totalu de 9,285, 704 lei. 1) Comissariatele instituite pe lénge armatele russe 365,400 lei. 2) Cheltuieli pentru mantienerea ordinei publice lei 56,000. 3) Cheltuieli extraordinarie de intretienere si esplorare a cailor ferate ale companiei actionarilor, lei 7,412,154. 4) Perderea asupr'a rublelor de harthia incasate dela armatele russe 300,000. Perderea la rublele de argintu reduse la cursulu de 3 lei 70 bani, lei 500,000.

Cele mai multe din aceste cheltuieli au fostu acoperite prin enormele escedente bugetare ale anilor din epoca chiaru a resbelului. „Curier. finanziariu“.

Diverse.

(Atentatele asupr'a Tiarului Russiei.) Cumu se numesce d. e. Egiptulu vechiu tiér'a minuniloru, asia astadi Russi'a se pote numi tiér'a atentatelor, că nici intr'un statu europénu nu s'a facutu de unu timpu incóce atatea atentate, că in Russi'a, pentru că de 13 ani s'a facutu pénă acum'a trei atentate numai asupr'a imperatului Alecsandru II. Celu d'antaiu atentatul s'a facutu asupr'a Tiarului la 16 Aprile 1866. Atunci se preambulse imperatulu in gradin'a de véra din Petersburg, si candu se suí in trasura puscă unu individu cu unu pistolu asupr'a lui, dér' nu-lu nimeri si fù indata si prinsu. Atentatoriul din 1866 a fostu unu ascultatoriu dela Universitatea din Moscova, cu numele Demetriu Vladimirov Carasacov. Elu era dintre socialistii cei mai ultraisti. Iobagiul Osipu Ivanovici Comisarov scapă viet'a imperatului. Comisarov veni că baiatu la Petersburg, unde intră la unu cojocariu. Din cauza, că Comisarov 'si serbă diu'a nascerii sale tocma in 16 Aprile, se duse la Capel'a de lénge casuti'a lui Petru celu Mare se se inchine. Candu se intórse acasa vediu dinaiutea gradinei de véra standu o trasura imperatésca, se oprí si elu, că se védia pe imperatulu, candu va porní. Elu se indesă printre ómeni atât'a de aproape, de potu vedé bine pe imperatulu, candu se sui in trasura si 'si luà mantau'a pe spate. Inainte de a fi venit u imperatulu observă Comisarov unu omu, care se imbulzea inainte. Comisarov vediù, că omulu necunoscutu tocmai in momentulu, candu imperatulu 'si luà mantau'a pe spate, scóse unu pistolu din paltonulu seu si tienti asupr'a imperatului. Iute lovi Comisarov pe assassinu peste cotu, atuncea se descarcă pistolulu, dér' puscatur'a merse prea susu de nu potu lovi pe imperatulu. Assassinulu fù indata prinsu, Comisarov amortit u de spaima se duse printre multime. Scirea despre atentatul se lati indata prin orasiu si produse o spaima si o uimire cumplita. Imperatulu indata dupa ce s'a intemplatu acést'a se duse in catedral'a Casanului, pentru că se multiamesca lui Dumnedieu, că i-a scapatu viéti'a. La intorcerea s'a in palatulu de iérna fù salutatu mai antaiu de consiliulu de statu, care tocma tienuse o siedintia. Indata venira toti generalii si toti demnitarii mari, de gratulara imperatalui, pentru că a scapatu de mítte. Imperatulu le multiam si cu cuvinte gratiose si cerù se védia pe mantuitorulu seu Comisarov. Acel'a fù adusu in palatulu de iérna. Imperatulu 'i multiam in faç'a tuturor si indata 'lu facu boieriu. Comisarov fù purtat in triumfu prin tóta Russi'a si bietulu omu era pe aci se nebunesca de fericirea si de bogati'a cea mare, in care se află, de candu scapase pe imperatulu. — La unu anu dupa aceea, la Paris in 6 Iuniu 1867, candu cu espositiunea puscă asupr'a imperatului Alecsandru cu Napoleonu III dela o revista mare militare unu polonu cu numele Berezovsky. La unu locu, unde trasura imperatésca avea se carnésca, esí din multimea de ómeni unu teneru cu o blusa alba, bagă man'a in ea si apoi ridică amendoué manile in aeru. Acést'a o vediù adiutantulu imperatescu, care venea calare dupa trasura, si socoti, că tinerulu vrea se arunce o petitiune in trasura, elu dadu pintenu calului, pentru că se se apropie de elu. Calulu facu unu passu inainte, atunci trasni o pusatura, apoi si a dòua si lovi calulu in nari, care sari in dòue picioare stropindu pe principii din trasuru cu sange. Acest'a dupa spaim'a cea d'antaiu, vediundu că nu sunt raniti, se redicara in trasura si se aratara poporului, care i aclamá cu entusiasmu. Assassinulu polonu voi se fuga prin

tufisiu, dăr' fă prinsu, multimea iritata strigă: „selu spendiuramu.“ Numai cu greu l'a potutu scapă politia din ghiarele multimei. Elu fă condamnat la moarte, dăr' mai tardi fă agratiat si transportat la Nou'a-Caledonia. De atunci Tiarulu in calatoriile sale era pazit de-o armata formală de politisti, dăr' anevoie va fi gandit la aceea, că in capitală s'a propria se fia amenintat mai multu că ori si unde.

(Cei mai mari arbori din lume.) Astazi este unu lucru cunoscutu, că Americă intrece pe celelalte parti ale pamentului cu grandiositatea in productiunile vegetale. Pene mai deunadi se priviea unu Sequoia, aproape de Stokton in Californ'ă că arborele celu mai mare din lume, elu era de 325 urme. In Gipsland in Victori'ă a mesurat unu pedurariu unu arbore ce cadiuse mai deunadi numitu Eucalyptus si mesurandulu dela radecina pena la vîrfu astă, că e 435 de urme inaltu, era in districtulu Dandenony in Victori'ă unu altu pomu totu Eucaliptus mesuranduse s'a aflat, că avea o inaltime de 450 de urme.

(Arestari de socialisti in Tharcovu.) Numerulu socialistilor arestatii in timpulu din urma la Tharcovu, intre cari studenti si studente, dupa cumu se scrie diuariului „Golos“ din Petersburg, nu este mai micu de 1040 persoane, care suntu internate in două penitenciare, adica in castelele, „Novabel-gordie“ si „Novoborissoglebie“. Dintre acesti arestatii se exilăza dilnicu numerose parti in provinciele resaritene ale Russiei. Guvernatorul generalu din Tharcovu, generalu-adjutanțul Minkvitz, care este nou numit, administră cu o strictetia de feru si in fiacare di se vede mergendu in fruntea unei divisiuni de gendarmi său politiani si patruleau stradele orasului, facându in persona perquisitii si arestari. Din cauza acestă domnesce intre locuitori mare frica si irritatiune, căci nu trece o zi, in care se nu se condamne cineva prin consiliul de resbelu. Lângă Tharcovu stau gât'a doue baterii de artlerie si trei regimete de cavaleria. Cu tôte acestea comitetulu secretu socialu-revolutionari isi urmăz activitatea s'a mereu, si se facu multe proclamatii in cătu politia nu este in stare a le inabusi.

(Anul nou la Chinesi) nu cade că alu nostru, la o data anumita; in Chin'a este o serbatore ce se stramuta, care căte odata se serbează in lun'a lui Ianuariu, căte odata in Februarie, si mai raru pe la incepulum lui Martiu. Anul nou este cea mai mare serbatore la Chinesi. Rudele, amicii si vecinii saru pe intrecute si aducu unii la altii daruri si si gratulează. Chiar si guvernul „cerescu“ isi inchide priu decretu imperatescu birourile. In 20 ale lunei a 12-a se dechiara sigilele oficiale ale diferitelor departamente pe 4 septemani de inchise si functionarii capeta o luna intréga ferii. In timpulu acestă traiescu Chinesii totu in ospetie si fiacare se veselesc dupa poterile sale. Inainte de incheierea anului se indeplinesc rituri domestice, cumu se curatirea vetrei in onoreea penatului. In ajunulu anului 'si face fiacare Chinesu o baia mirosoare. Pe la mediul noptii se ducu Chinesii cu toti ai loru imbracati in vestimentele cele mai scumpe la larii loru, se arunca dinantea loru si le luminăza forte stralucitul altarele loru. Multi se inchina prin templele vecine. Ceremoniile religiose tienu pena de cătra diua, si se schimba cu focuri artificiale si cu aprindere de tamăie si de harthia aurita si argintita (sic!). Candu se crepa de diua se incepu visitele si se impodobescu casele. Decoratiunile se facu mai cu séma cu inscriptiuni, precum s. e.: De asiu deveni atatu de invetiatu, spre a 'mi intipari in memoria cuprinsulu mai principalu a trei milioane de tomuri": „Spre a trai fericit trebuie se fii dreptu“ s. a. Aceste inscriptiuni se punu la fiacare parte a usiei casei, pe stelpi si in laintrulu casei, era căteva se punu pe prajini lungi afara din casa. Colorea harthiei, pe care sunt scrisse sentintiele, arata de regula gradulu de jale, in care se afla fiecare familia. Albu, venatu, rosu inchis si colorea carmazie, caracterisiza diferitele graduri de jale. Familii, cari nu gelescu intrebuintaza harthia carmaziea intunecosa pentru inscriptiunile loru. Ori unde se afla unu templu imperatescu e ceretat desu de diminetia de mandarini si de functionari, cari candu intra in templu se arunca cu fața la pamentu si inaintea unei umbrele (cortisoru) galbine, care, dicu ei, reprezinta pe imperatulu, atingu de noue ori cu capetele podela (pavimentulu). Casele tuturor claselor sunt impodobite serbatoresce cu flori, era

rudele, amicii si cunoscutii se cinstescu cu ciaiu, materii de matasa cu totu feliulu de lucruri de mancare si cu buchete de flori. Sume enorme se dau pentru focuri artistice in decursulu festivitatii, care ajunge la culme in „serbatore felinareloru“, care se serbează in 15 a lunei celei d'antai. Aceștă serbatore oferesce fara indoieă privirea cea mai frumosă, de care se poate bucură omulu in Chin'a, din cauza, că fiecare casa, fia cătu de seraca se luminăza cu felinarie de tota formă si marimea. Se dice, că clasele cele mai bune se restringu către finea anului, pentru că se poate cumpără felinarie cătu mai elegante. O trecere prin stradele unei cetati chinescii in diu'a de anulu nou te pune in mirare. Stradele cele mai frecuente si mai sgomotose sunt desierte de oameni si pustii. Numai ici si coalea vedi alergandu servitorii cu carti de visita rosii spre ale cătu la amicii stapanilor loru. Tote boltele sunt inchise. Tote au disparut de pe strada si orașulu se pare că mortu. Cu atâta mai mare este bucuria si veselia in laintrulu caselor. Chinesul nu 'si serbează anulu nou prin pre multa consumare de beuturi imbetatore său numai prin cantec vesele. Tote se facu cu cea mai mare bunăcuvintia. Stapanul servesce cu cea mai mare ingrijire pe toti ospetii sei; distinge aci pe unulu, aci pe altulu prin aceea, că-i pune o bucatura delicata pe taierei cu furcuita, care tocmai a intrebuintat, dupa aceea provoca pe toti ospetii, că se intinga cu totii deodata. Representantiuni teatrale, ospetie de jocu si de opiu formăza festivitatele principale la anulu nou. Partea rea a serbatorei o formăza acea impregiurare, că Chinesul seracu isi ieau refugiul la furtu si la spargere de case, pentru că se poate serba anulu nou intru unu modu demn. In Chin'a e datina de a plati la finea anului tote societatile si de a rafui preste totu datoriiile facute in decursulu anului. Celu ce nu face acestă, acela incarca asupra sa batjocura si rusine si datin'a cea forte laudabila, de a plati datoriiile indemna pe Chinesu de a jeftui pe vecinu seu. Chinesii sunt in tote lucrurile loru celu mai originalu poporu de pe fața pamentului, căci ei se distingu intru tote de toti ceilalti oameni de pe globulu nostru.

Multiamita publica!

Serenitatea S'a Printiulu Alesandru Karageorgevitsch dela intrarea S'a in comun'a nostra, prin nenumerate daruri ce a facut la Besericu, Scoli si la multimea de lipsiti din locu, si-a facut nume nemuritoru la acestu poporu, intre alte nenumerate, in dilele trecute donă la amendoue biserici locale romane căte unu potiru, discosu, căte unu rondu de vestimente de catifea negra, tote noue si frumosé, pentru servitiul divinu; — pentru acestu donu frumosu subscris'a antistia (primaria) bisericesca isi tiene de santa datorintia a esprime Serenitatii Sale pe aceasta cale cordiala multiamita, oftandu că a Totopotintele D-dieu sei lungesca firulu vietii intru multi ani fericiti, sei crește generosele nobili mладите că cedrii Livanului spre binele creștinismului si alu omenimii.

Boks zeg la 3 Aprile c. n. 1879.

Antisthi'a bisericésca gr. cath. romana.

Ioane Papp Nicolau Halmazanu
parocu gr. cath. curatore primariu

Scire ultima.

Petersburg, 18 Aprile. Imperatulu Alexandru II numesce printr'unu ucasu in tota tiéra guvernorii generali, carora se supune tota administrarea civila precum si tote institutiile de invetiamentu. Acești guvernorii generali au dreptulu de a da orice persoane civile in man'a tribunalului de resbelu, ei potu delatură persoane stricatióse, potu arresta pe ori-cine, potu suprima diuarele si alte scriteri si potu luă c'una cuventu tote mesurile căte le credu de lipsa pentru sustinerea ordinei. — Russi'a s'a alesu, dăr' deocamdata cu-o reactiune din cele mai teribile.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 19 Aprile st. n. 1879.

5% Rent'a charthia (Metalliques)	Oblig. rurali ungare	77.05
5% Rent'a-argintu (im-prumutu nationalu)	" Banat-Timis	86.—
Losurile din 1860	" transilvane	78.—
Actiunile bancei nationale	" croato-slav.	83.50
" instit. de creditu	Argintul in marfuri	100.—
Londra, 3 luni.	Galbini imperatesci	5.55
	Napoleond'ori	9.34
	Marci 100 imp. germ.	57.55

Pretiurile piathei

din 18 Aprile st. n. 1879.

	Hectolitre. fl. cr.	Hectolitre. fl. cr.
Granu fruntea	6.10	Mazarea
midiulociu	5.80	Lintea
de diosu	5.20	Fasolea
Mestecatu	3.70	Cartofi
Secara fromosă	3.50	Sementia de inu
de midiulociu	3.20	" de cânepa
Ordiulu frumosu	3.70	1 Chilo. fl. cr.
de midiulociu	3.60	Carne de vita
Ovesulu frumosu	2.25	" de rimotoriu
de midiulociu	2.15	" de berbec
Porumbulu	3.45	100 Chilo. fl. cr.
Meiu	4.30	Seu de vita prospectu
Hrisca	—	topitu

Forte importantu

In depositoriulu de incaltiaminte alu lui

I. Sabadeanu,

in Brasiovu, strad'a Caldarariloru Nr. 493, costa: 4³/₄ fl. v. a. 1 parechia ghete barbatesci tari cu 2 talpi vachsu, marochinu s. c. l.

3³/₄ fl. v. a. 1 parechia ghete de dame, tari cu 2 talpi, vitiulu, gema, marochinu etc.

2 fl. v. a. 1 parechia ghete pentru copii si 2¹/₂ fl. 1 parechia ghete pentru fetite, tari, cu 2 talpi, de vitiulu, marochinu etc.

Si dupa mesura se poate comanda aceștia incaltiaminte.

Pretiurile acestea se intielege per cass'a (bani gata). Celoru, cari cumpera său comanda in en gros (cu toptanulu), li se face si alte modificari in pretiuri.

Tote alte incaltiaminte de luesu etc. sunt tare scadute in pretiuri. Lagaru mare de totufeliulu de incaltiaminte barbatesci, de dame si copii: *peste 3 mii parechi fabricatu propriu, germanu si francesu.*

Assortimentu mare in palarii si siepcii

pentru barbati si copii cu pretiuri forte etc. Comande din afara se efectueaza promptu si franco se primește inapoi ce nu convine.

Alifia a vindecă bataturi (ochiuri) si degaturi à 30 si 50 cr. cuthi'a. 9—*

Forte importante

LIBRARI'A FRATII JONITU & Cie.

7, Strad'a Lipsani 27 Bucuresci.

Anuntia, că in editur'a sa va appară in fascicole de 3—4 căle in 18⁰

Istori'a Resbelului Romano-Russo-Turcu

sub titlu

EPISODE

din

istori'a resbelului independentiei romane

Aceste fascicule voru coprinde dona numai Istori'a generala a Resbelului, cu tote Proclamatiile, ordinele etc. ale M. S. R. Domnitorul, cum si Tratatul din Berlin, ear' celealte fascicule fie-care va coprinde in detaliu tote luptele victoriose ce armata Romana a te-nutu peptu cu armata Turca in acesta Gloriosa campania de Independintia a Romaniei sub comand'a Marei lui si Victoriosului Capitanu S. R. Carol I.

Tote aceste fascicule voru avea că premiu cătă un Tablou litografiatu in colori, reprezentandu că unu Episodu de Bataliile ce armata Romana a repurtat cu Gloria contra Turcilor si anume:

Eroice lupte dela GRIVITI'A 2 Tablouri forte interesante

" " " PLEVNA 2 " " "

Bataliile dela OPANES, SMARDAN, RAHOV'A, VIDIN Tablouri, Trecerea Armatei Romane in DOBROGI'A, Tablouri.

Din aceste fascicule au apparutu deja:

Prim'a fascicula din

ISTORIA RESBELULUI ROMANO-TURCU:

Prisonierulu romanu dela Plevn'a

si Tablourile :

Caderea Plevnei său Osman Pas'i a ranit se pred Prisonieru; Batalia dela Opanes, Rachov'a, Gavriti'a si Trecerea Armatei Romane in Dobrogi'a.

Pretiulu fie-carei fascicule este de Lei 2.50, impreun cu unul din susu aratalele Tablouri.

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu

Tipografi'a: Ioane Gött si fiu Henricu.